

บทที่ 4

ผลการศึกษา

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์ท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพการนำเที่ยวของคนในหมู่บ้านปลากัดจีน และเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะด้านการนำเที่ยว (มัคคุเทศก์ท้องถิ่น) ในหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม โดยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาศักยภาพมัคคุเทศก์ท้องถิ่นในหมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม

4.1 ศักยภาพในการนำเที่ยวของคนในชุมชนที่อยู่ในพื้นที่

จากการสัมภาษณ์ชุมชนท้องถิ่น พบว่า ปัญหาของมัคคุเทศก์ท้องถิ่นและความต้องการในการพัฒนามัคคุเทศก์ท้องถิ่นของชุมชนเบื้องต้น มีดังต่อไปนี้

ศักยภาพในการนำเที่ยวของคนในชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ พบว่า ในหมู่บ้านปลากัดจีนยังไม่มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่คอยให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง อีกทั้งสมาชิกในชุมชนยังขาดทักษะด้านการพูดจูงใจ โฉมน่า และมัคคุเทศก์ท้องถิ่นยังมีความรู้ไม่เพียงพอ ผู้นำชุมชนจึงมีความต้องการพัฒนาจำนวนมัคคุเทศก์ท้องถิ่น เพิ่มทักษะด้านการถ่ายทอดเรื่องราว เทคนิคการชักจูง การโน้มน้าวนักท่องเที่ยว และเพิ่มความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น

จากปัญหาและความต้องการดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการพัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์ท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม สำหรับผู้ที่มีความสนใจที่จะพัฒนาตนเองสู่การเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวในชุมชนที่พึงประสงค์ ดังนั้นจึงเปิดโอกาสให้ผู้สนใจในชุมชนทุกคนเข้าร่วมในโครงการพัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์ท้องถิ่นตามความสนใจ

ภาพที่ 4.1 คณะผู้วิจัยจัดประชุมกลุ่มย่อยกับผู้นำชุมชน

4.2 วิเคราะห์ระดับความรู้และทักษะก่อนพัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์ท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมู่บ้านปลากัดจิ้น ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 4.1 ร้อยละของคะแนนในการทดสอบความรู้ก่อนพัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์ท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมู่บ้านปลากัดจิ้น ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม

ประเด็นความรู้	ระดับคะแนน	แปลผล
1. บทบาทหน้าที่ของมัคคุเทศก์ท้องถิ่น	38.00	ปานกลาง
2. การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	55.00	ปานกลาง
3. การอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ	23.00	น้อย
4. ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและกฎหมายสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	18.00	น้อย
5. ภูมิปัญญาท้องถิ่น	47.00	ปานกลาง

การแปลผล

ระดับคะแนน

ร้อยละ 67 ขึ้นไป

ร้อยละ 34.00-66.99

ต่ำกว่าร้อยละ 33.99

ระดับความรู้เดิม

มาก

ปานกลาง

น้อย

จากผลการทดสอบจะเห็นได้ว่าในแต่ละประเด็นความรู้ในภาพรวมนั้น พบว่า เรื่องบทบาทหน้าที่ของมัคคุเทศก์ท้องถิ่นผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับความรู้อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 38) ส่วนในประเด็นความรู้เรื่องการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้นผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับความรู้อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 55) ส่วนประเด็นความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับความรู้อยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 23) ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและกฎหมายสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับความรู้อยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ 18) และภูมิปัญญาท้องถิ่นผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับความรู้อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 47)

จากผลการทดสอบดังกล่าว พบว่า ผู้ที่เข้าอบรมมัคคุเทศก์ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่พึงประสงค์อยู่ในกลุ่มผู้เข้าร่วมของแต่ละชุมชนในหลายประเด็นความรู้ ซึ่งขั้นต่ำมัคคุเทศก์ท้องถิ่นควรได้รับคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จึงจะถือว่าผ่านมาตรฐานการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงนำผลที่ได้ไปใช้ในการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์ท้องถิ่นให้ครบทุกประเด็นความรู้ที่มัคคุเทศก์ท้องถิ่นพึงมี การอบรมในทุกประเด็นความรู้จะทำให้ผู้ที่ไม่มีความรู้สามารถพัฒนาตนเองได้ ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความรู้อยู่แล้วสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์และถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่ไม่มีความรู้ได้ในขณะเดียวกัน อันจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์และเป็นเวทีในการถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่จากรุ่นสู่รุ่น

ภาพที่ 4.2 การทดสอบผู้เข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะมัคคุเทศก์ท้องถิ่นในหมู่บ้านปลากัดจัน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม

การพัฒนาความรู้และทักษะด้านการนำเที่ยว

หลักสูตรที่ใช้ในการพัฒนา

จากการประเมินผลการทดสอบ ทำให้คณะผู้วิจัยพัฒนาหลักสูตรเพื่อการอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาทักษะแรงงานด้านการนำเที่ยว (มัคคุเทศก์ท้องถิ่น) ในการนำเที่ยวของชุมชน ซึ่งประกอบไปด้วยประเด็นความรู้ดังต่อไปนี้

ประเด็นความรู้ในหลักสูตร

1. บทบาทหน้าที่ของมัคคุเทศก์ท้องถิ่น จุดเริ่มต้นและพัฒนาการของวิชาชีพมัคคุเทศก์ คุณสมบัติของมัคคุเทศก์ทั่วไป คุณลักษณะของมัคคุเทศก์ทั่วไป บทบาท ความสำคัญและผลกระทบของมัคคุเทศก์ทั่วไป ต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและเกียรติภูมิของประเทศ มารยาทและการวางตัวของมัคคุเทศก์ทั่วไป

2. การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ความหมายของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ความเป็นมา และพัฒนาการของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน หลักการในการจัดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน การสื่อความหมายทางธรรมชาติและจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

3. การอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ ประเภทของทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ทั้งทางธรรมชาติและมรดกโลก ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งรวมไปถึงอุทยานประวัติศาสตร์ไทย แหล่งโบราณคดีและโบราณสถาน พิพิธภัณฑ์สถาน ชุมชนที่จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ความหมายและความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วิธีการอนุรักษ์มรดกทางธรรมชาติ ประโยชน์ของการพิทักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว

4. ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและกฎหมายสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สารสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551 สารสำคัญของกฎหมายอื่น ๆ ที่มีคคุเทศก์ทั่วไปควรทราบ การสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว วิธีการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวขณะเดินทางและนำชมสถานที่ในการท่องเที่ยว รูปแบบต่าง ๆ ข้อควรปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุทั้งการท่องเที่ยวทางบกและทางน้ำ ข้อควรปฏิบัติเมื่อเกิดอุบัติเหตุ/ถูกโจรกรรมขณะเดินทาง/ของสูญหาย การเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติ การใช้

เครื่องมือ/อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หลักการปฐมพยาบาล และนำการปฐมพยาบาลเบื้องต้น รวมถึงการฝึกปฏิบัติการปฐมพยาบาล

5. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความหมายและความสำคัญของมรดกและภูมิปัญญาไทย ซึ่งรวมไปถึง ลักษณะของที่อยู่อาศัย ประเภทของหัตถกรรมไทย คุณค่าของงานหัตถกรรมไทย การแต่งกาย ตามแบบไทย การรักษาโรคที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย สมุนไพร ความเชื่อท้องถิ่น และการนำชม พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่น

6. การตลาดเพื่อธุรกิจท่องเที่ยวระดับชุมชน ศึกษาความหมาย องค์ประกอบและความสำคัญ ของตลาดการท่องเที่ยว ส่วนแบ่งทางการตลาดในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ การจัดลำดับความสำคัญของตลาดเป้าหมาย พฤติกรรมของผู้บริโภค การวิเคราะห์สถานการณ์ สภาพแวดล้อม ผลกระทบและปัจจัยทางการตลาด

วิธีการพัฒนา

การอบรม และ ปฏิบัติจริงกับทรัพยากรที่ท้องถิ่นมี

การวัดผลและการสำเร็จการอบรม

ใช้เกณฑ์การตัดสินว่า ผ่าน/ไม่ผ่าน สำหรับเกณฑ์ “ผ่าน” ต้องสอบผ่านภาคเขียนและปฏิบัติ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 และ “ไม่ผ่าน” คือ ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องมีเวลา เข้าฝึกอบรมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลาฝึกอบรมทั้งหมด

ลักษณะทั่วไปของผู้เข้าร่วมโครงการ

จากข้อมูลของผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์ท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านปลากัดจิ้น ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม นั้น มีตัวแทนจาก หมู่บ้านปลากัดจิ้น จำนวน 20 ราย ดังสามารถสรุปภาพรวมได้ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมโครงการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์ท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมู่บ้านปลากัดจิ้น ตำบลหนองปากโลง จังหวัด นครปฐม

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	8	40.00
หญิง	12	60.00
กลุ่มอายุ		
ไม่เกิน 20 ปี	8	40.00
21 - 25 ปี	6	30.00
26 - 30 ปี	4	20.00
มากกว่า 30 ปีขึ้นไป	2	10.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	13	65.00
มัธยมศึกษาตอนต้น	-	0.00

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
อาชีพ		
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	1	5.00
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	-	0.00
ปริญญาตรี	6	30.00
สูงกว่าปริญญาตรี	-	0.00
นักเรียน/นักศึกษา	12	60.00
เกษตรกร	3	15.00
รับจ้างทั่วไป	-	0.00
ธุรกิจส่วนตัว	5	25.00
แม่บ้าน	-	0.00

ในภาพรวม พบว่า ตัวแทนมัคคุเทศก์ท้องถิ่นส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 60.00) รองลงมา เป็นเพศชาย (ร้อยละ 40.00) ส่วนมากมีอายุไม่เกิน 20 ปี (ร้อยละ 60.00) รองลงมา มีอายุ 21 - 25 ปี (ร้อยละ 30.00) มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด (ร้อยละ 65.00) รองลงมา มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 30.00) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 5.00) ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 60.00) รองลงมา มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 25.00) และเป็นเกษตรกร (ร้อยละ 15.00)

ซึ่งสามารถตั้งข้อสังเกตเบื้องต้นได้ว่า ตัวแทนมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนั้นส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และอยู่ในช่วงอายุไม่เกิน 25 ปี ซึ่งคนกลุ่มอายุนี้นี้ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง เนื่องจากเป็นวัย เริ่มต้นทำงานจนกระทั่งถึงวันที่ยังทำงานอยู่ ซึ่งเป็นกำลังสำคัญที่จะสามารถผลักดันให้งานมัคคุเทศก์ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี อีกทั้งช่วงอายุส่วนใหญ่ยังไม่เกิน 20 ปี และยังมีมากกว่า 30 ปีขึ้นไป เข้าร่วม ด้วย แสดงให้เห็นว่า กลุ่มคนหลากหลายอายุทำให้เห็นถึงแนวทางที่สามารถจะทำให้เกิดการพัฒนา อย่างยั่งยืนได้ นั่นเป็นสัญญาณที่ดีที่แสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่องในการถ่ายทอดข้อมูลจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งกลุ่มคนที่แม้อยู่ในวันเด็กรังก็ยังมี ความสนใจที่จะเปิดรับข้อมูลใหม่ ๆ และแม้อยู่ในวัยชรา ก็พร้อม จะถ่ายทอดข้อมูลความรู้ให้กับคนรุ่นหลังต่อไป

ในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา รองลงมาทำธุรกิจส่วนตัว และเป็นเกษตรกร ตามลำดับ จากผลการศึกษานี้ ทำให้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตได้ว่า การที่คนในชุมชนหลากหลายอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน/นักศึกษา ธุรกิจส่วนตัว หรือเกษตรกร ล้วนแล้วแต่มีความสนใจที่จะเป็นมัคคุเทศก์ ท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน อันจะต้องประกอบ ไปด้วยการมีส่วนร่วมของคนท้องถิ่นเป็นสำคัญ และกลุ่มคนเหล่านี้เองที่สมัครใจหรือสนใจจะมาทำ หน้าที่มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่ในการเผยแพร่ข้อมูลที่สำคัญของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิต ของชุมชนและการอยู่ร่วมกับธรรมชาติ รวมถึงการใช้ธรรมชาติเพื่อการยังชีพอันเหมาะสมเพื่อการ อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่อย่างยั่งยืนสืบไปชั่วลูกหลาน

ระดับการรับรู้เกี่ยวกับชุดความรู้ของการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น

จากการสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความรู้ความเข้าใจและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นนั้น

ตารางที่ 4.3 ระดับการรับรู้เกี่ยวกับชุดความรู้ในการอบรมหลักสูตรมัคคุเทศก์

รายละเอียด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ด้านความรู้ความเข้าใจ			
1. ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ก่อนการอบรม	3.45	0.76	ปานกลาง
2. ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้หลังการอบรม	4.52	0.54	มาก
3. สามารถนำทางเดินท่องเที่ยวในหมู่บ้านปลากัดจันได้	4.03	0.66	มาก
4. สามารถอธิบายกิจกรรมต่าง ๆ ในหมู่บ้านปลากัดจันได้	4.37	0.68	มาก
5. สามารถอธิบายความเป็นมาของการท่องเที่ยวในหมู่บ้านปลากัดจันได้	4.66	0.85	มาก
6. สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลความคิดสู่การพัฒนางานด้านมัคคุเทศก์อย่างเป็นระบบ	4.32	0.57	มาก
ภาพรวม	4.22	0.63	มาก
ด้านการประยุกต์ใช้			
1. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของมัคคุเทศก์ได้	4.43	0.77	มาก
2. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้	4.58	0.72	มาก
3. สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานได้	4.01	0.68	มาก
4. มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้	4.56	0.64	มาก
ภาพรวม	4.39	0.72	มาก
ภาพรวมทั้งหมด	4.30	0.61	มาก

การแปลผล

ระดับคะแนน

3.67 - 5.00

2.34 - 3.66

1.00 - 2.33

ระดับการรับรู้

มาก

ปานกลาง

น้อย

จากผลการศึกษาด้านความรู้ความเข้าใจ ในภาพรวม พบว่า ตัวแทนมัคคุเทศก์ท้องถิ่นมีระดับการรับรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.22) โดยสามารถอธิบายความเป็นมาของการท่องเที่ยว

ในหมู่บ้านปลากัดจิ้น ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ หลังการอบรมสามารถอธิบายกิจกรรมต่าง ๆ ในหมู่บ้านปลากัดจิ้นได้ สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลความคิดสู่การพัฒนางานด้านมัคคุเทศก์อย่างเป็นระบบ และสามารถนำทางเดินท่องเที่ยวในหมู่บ้านปลากัดจิ้นได้ (4.66, 4.52, 4.37, 4.32, และ 4.03 ตามลำดับ) ยกเว้นด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ก่อนการอบรม ที่มีระดับการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง (3.45)

ด้านการประยุกต์ใช้ ส่วนด้านการประยุกต์ใช้ข้อมูลจากการอบรมในครั้งนี้ ตัวแทนมัคคุเทศก์ท้องถิ่นมีระดับการรับรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.39) ในประเด็นการประยุกต์ใช้ คือ สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานมัคคุเทศก์ได้ สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานได้ (4.58, 4.56, 4.43, 4.01 ตามลำดับ)

ซึ่งผลการอบรมมัคคุเทศก์แสดงให้เห็นว่า ประโยชน์จากการอบรมมัคคุเทศก์ในครั้งนี้ สามารถรับรู้ได้ถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากการอบรมครั้งนี้ ที่มัคคุเทศก์เหล่านี้จะสามารถนำข้อมูลความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างแท้จริง

ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ

การศึกษาระดับความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์ท้องถิ่น แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ระดับความพึงพอใจต่อโครงการอบรม

รายละเอียด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ด้านวิทยากร			
1. การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน	4.43	0.65	มาก
2. ความสามารถในการอธิบายเนื้อหา	4.54	0.77	มาก
3. การเชื่อมโยงเนื้อหาในการฝึกอบรม	4.21	0.81	มาก
4. มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการฝึกอบรม	4.33	0.69	มาก
5. การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้	3.97	0.71	มาก
6. การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม	4.15	0.74	มาก
ภาพรวม	4.27	0.68	มาก
ด้านสถานที่			
1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม	3.78	0.58	มาก
2. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	4.02	0.67	มาก
3. ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม	3.98	0.44	มาก
4. อาหารมีความเหมาะสม	4.23	0.59	มาก
ภาพรวม	4.00	0.71	มาก
ภาพรวมทั้งหมด	4.13	0.73	มาก

การแปลผล

ระดับคะแนน

3.67 – 5.00

2.34 – 3.66

1.00 – 2.33

ระดับความพึงพอใจ

มาก

ปานกลาง

น้อย

จากผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมนั้น ตัวแทนมัคคุเทศก์ท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อโครงการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์ท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมู่บ้านปลากัดจีน ตำบลหนองปากโลง จังหวัดนครปฐม ในระดับมาก (4.13) ซึ่งสามารถแยกออกเป็นประเด็นด้านวิทยาการที่ให้ความรู้ และประเด็นสถานที่ฝึกอบรม ดังนี้

ด้านวิทยาการฝึกอบรม

ในภาพรวมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อโครงการอบรมอยู่ในระดับมาก (4.27) โดยข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ความสามารถในการอธิบายเนื้อหา อยู่ในระดับมาก (4.54) รองลงมา การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน อยู่ในระดับมาก (4.43) และมีความครบถ้วนของเนื้อหาในการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก (4.33) ตามลำดับ

ด้านสถานที่ฝึกอบรม

ในภาพรวมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อโครงการอบรมอยู่ในระดับมาก (4.00) โดยข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ อาหารมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก (4.23) รองลงมา ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ อยู่ในระดับมาก (4.02) ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก (3.98) ตามลำดับ

ภาพที่ 4.3 การฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น

ผลการพัฒนาศักยภาพของมัคคุเทศก์ท้องถิ่น

ระดับความรู้และทักษะของผู้นำเที่ยวในชุมชนหลังการเข้าร่วมโครงการวิจัย

จากผลการประเมินผู้เข้าร่วมโครงการหลังจากได้รับการอบรมความรู้ในประเด็นความรู้ด้านบทบาทหน้าที่ของมัคคุเทศก์ท้องถิ่น การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และกฎหมายสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งผลการประเมินแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการประเมินความรู้และทักษะหลังการเข้าร่วมอบรม

ผลการประเมินตามเกณฑ์	ความถี่ (n = 20)	ร้อยละ (%)
ผ่านเกณฑ์	18	90.00
ไม่ผ่านเกณฑ์	2	10.00

ผลการประเมิน พบว่า ตัวแทนมัคคุเทศก์ท้องถิ่นร้อยละ 90.00 ผ่านเกณฑ์การประเมินความรู้และทักษะการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น มีเพียงร้อยละ 10.00 เท่านั้นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่หากพิจารณาจากประเด็นเรื่องระดับการศึกษาแล้ว พบว่า ตัวแทนมัคคุเทศก์ท้องถิ่นมีผู้ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินซึ่งมีการศึกษาดำรงมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 65.00 ซึ่งประเด็นนี้อาจเป็นเหตุให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีปัญหาในการอ่านข้อความและการตีความหมายจากข้อความได้ จึงทำให้ผลการประเมินไม่ผ่านตามเกณฑ์